

el Periòdic BUSINESS

L'ACTUALITAT ECONÒMICA DEL PRINCIPAT

Marta Felipó
Pàg. ► 2

L'IGI i els administradors de societats mercantils

Pere Brachfield
Pàg. ► 3

Els beneficis que obté el morós a l'endarrerir els pagaments

Jaime Mesas
Pàg. ► 3

Consultori fiscal

El Regne Unit aprova l'acord de sortida de May. I ara què?

Àlex Fusté
@AlexfusteAlex

Chief economist
d'Andbank

El gabinet del Regne Unit va aprovar la setmana passada l'acord de sortida de May. I ara què?

1. Què faran els líders europeus? A la cimera del 25 de novembre, es demanarà als líders de la Unió Europea que donin el seu consentiment a aquest acord de compromís, que deixaria a Gran Bretanya com a part de la UE, sotmesa a la seva legislació. El més probable és que diguin que sí.

2. Què decidirà la Cambra dels Comuns britànica? Poc després, també al novembre, el parlament del Regne Unit hi dirà la seva. Segons les nostres fonts, tot i l'aritmètica complicada de la Cambra dels Comuns, és probable que predomini la idea de l'«interès nacional» i la Cambra aprovi l'acord de compromís.

3. Per què? Molt senzill. Perquè no signar aquest acord tindria tres conseqüències possibles:

i. Un escenari sense acord significaria un Brexit caòtic i dur. El Regne Unit sortiria de la Unió Europea segons les exigències de l'Organització Mundial del Comerç, cosa que suposaria un

Els líders de la UE decidiran en una cimera si donen el consentiment a aquest compromís

deteriorament greu de les condicions comercials. Sincerament, no crec que aquests parlamentaris gosin empènyer el Regne Unit daltabaix del precipici.

ii. En cas que els partidaris més conservadors del Brexit refusin l'acord, un resultat possible (abans d'un Brexit rotundament dur) seria

Passa a la pàgina següent

Pàg. ► 4

L'OCDE valora que Andorra no té règims fiscals perjudicials

El Principat va sortir al 2017 de la llista de la UE de països no-cooperants en matèria fiscal

Pàg. ► 4

El sector públic té al 2017 un superàvit de 26 milions d'euros

Presenta al llarg de l'any uns ingressos totals de 1.801 milions i unes despeses de 1.775

Pàg. ► 4

L'EFA valora que l'aeroport consolidarà el creixement de l'economia nacional

L'entitat organitza el 17è Forum amb el títol 'Una estratègia aeroportuària per a Andorra'

Pàg. ► 4

L'IPC baixa tres dècimes el mes d'octubre i es troba en l'1,2%

La inflació anual acumulada en els deu primers mesos de l'any se situa en el 0,8%

Compte Amic

El compte dels experts en créixer

Un compte corrent pensat per als més petits i joves de la casa (de 0 a 18 anys) en el qual podran anar dipositant els seus estalvis tot gaudint d'avantatges i d'un obsequi de benvinguda.

Consulteu-ne les condicions particulars a les nostres oficines i a www.andbank.com/andorra

ANDBANK
Private Bankers

Uneix-te a la colla del Compte Amic!

Ve de la pàgina anterior

convocar un nou referèndum. Estic segur que els parlamentaris que s'oposen a l'acord saben que el resultat de les votacions podria ser el contrari de l'obtingut el 2016, i es podria donar un escenari sense cap tipus de Brexit.

iii. Els conservadors britànics més extremistes també saben que rebutjar aquest acord suposa assumir el risc d'un acord encara més tebi (aquest cop negociat per un govern laborista).

Refusar l'acord podria portar nou referèndum, amb l'opció d'un resultat contrari al del 2016

Per aquest motiu, crec que la Cambra aprovarà l'acord. Per descomptat, em puc equivocar, però tenint en compte tots els factors, aquesta és la meva opinió.

4. Què passaria després que la Cambra aprovés l'acord? Què implicaria aquesta aprovació?

i. La signatura de l'acord ens deixaria en una transició de sortida de dos anys que, a la pràctica, és possible que mai finalitzés. Un període de transició a l'estil noruec, sense fi però estable, en el qual es negocia el marc

comercial.

ii. Si la Cambra aprova el text, el que tindrem és, de fet, un escenari de «Brexit purament nominal» durant els dos anys següents. A la pràctica, això vol dir que un dels grans riscos que estava castigant els mercats s'hauria desactivat. Com a mínim durant els propers dos anys. Cal reconèixer, tanmateix, que hi ha alguns aspectes a tenir en compte: Segons les condicions de l'acord, els gestors d'actius i altres empreses de serveis financers del Regne Unit podrien tenir un accés més restringit als mercats de la Unió Europea sota el règim d'equivalència del bloc.

5. Hi ha riscos per a aquest escenari favorable? El risc és que un nombre suficient de ministres abandonin el govern a fi d'estimular un desafiament al lideratge dins de les files dels conservadors, la qual cosa podria conduir a un canvi en la política del Brexit. La setmana passada no es va produir cap dimissió important, però recentment ha començat una sèrie de dimissions «menors», fet que ha provocat certa volatilitat. La més significativa ha estat la de Dominic Raab (secretari per al Brexit), seguida per les de Shailesh Vara (ministre d'Irlanda del Nord) i Esther Mc Vey (secretària d'estat de Treball i Pensions). Per la seva banda, alguns dels membres lleials al gabinet, com ara el canceller Philip Hammond o el secretari de negocis Greg Clark, han instat els líders empresarials a donar suport a l'acord.

Esperem que això ajudi.

Apunts sobre l'IGI i els administradors de societats mercantils

Marta Felipó

Advocada de Manubens Advocats

En els darrers mesos s'ha generat a Andorra un debat sobre si un administrador d'una societat mercantil hauria d'ésser considerat com a empresari o professional a efectes de l'Impost General Indirecte (IGI).

En aquest sentit, l'Administració Tributària va emetre a mitjans d'aquest any dues consultes vinculants realitzades a petició de societats mercantils en les que els socis de les mateixes actuaven a la vegada com Administradors o membres del seu Consell d'Administració. En les referides consultes, referenciades com a CV0123-2018 i CV0114-2018, s'analiza no només el concepte de la subjecció a l'IGI d'aquells serveis prestats per administradors i membres de Consells d'Administració, sinó també el còmput de la xifra anual dels lliuraments de béns i prestacions de serveis als efectes d'ésser considerat empresari o professional i les obligacions de facturació pel desenvolupament de les seves funcions com a tals.

En termes generals, l'Agència Tributària conclou que, efectivament, els Administradors i membres dels Consells d'Administració de les societats mercantils han d'ésser considerats, amb caràcter general, com a empresaris o professionals a efectes de l'IGI. I ho fa en base als arguments següents principals:

El primer, que de conformitat amb l'article 5 de la Llei de l'IGI no estan subjectes a l'impost «els serveis pres-

tats per persones físiques en règim de dependència laboral». Entén l'Agència Tributària, que els administradors, amb caràcter general, no estan sotmesos a l'organització empresarial de la mercantil i actuen de forma indepen-

dent, efectuant per tant una activitat econòmica que està subjecta a l'impost.

El segon, que aquests administradors tindran la condició d'empresaris o professionals a efectes de l'IGI sem-

pre que el conjunt de les prestacions de serveis que efectuïn superin la xifra anual de 40.000 euros, de conformitat amb els requisits que estableix la Llei reguladora de l'impost.

Conseqüentment, la DGT conclou que els Administradors, en tant que perceben una contraprestació econòmica per la prestació d'uns serveis per compte aliè, han de ser considerats un empresari o professional si superen el llindar de 40.000 euros de xifra de negoci i hauran doncs d'emetre una factura a la societat, repercutint-li l'impost corresponent.

Tanmateix, desenvolupen tots els Administradors de societats mercantils una activitat econòmica de conformitat amb els articles 4 i 5 de la Llei de l'IGI? És a dir, existeix una ordenació efectiva per compte propi de factors de producció materials i humans amb la finalitat de prestar els serveis que s'esperen del càrrec d'Administrador o dels membres d'un Consell d'Administració?

Caldrà valorar, cas per cas, si la titularitat dels actius principals utilitzats per a l'exercici de la seva activitat com Administradors és de la societat mercantil o si, per contra, correspon a l'Administrador. De fet, no pot existir una ordenació de mitjans per compte propi si l'Administrador està sotmès als criteris organitzatius de l'empresa, depèn dels seus mitjans materials i humans i percep una retribució mensual fixa per part d'aquesta en contraprestació de l'exercici del seu càrrec, no estant doncs retribuint en funció dels resultats de la mercantil. Aspectes tots, que denoten una dependència de la societat per part de l'Administrador i dilueixen doncs el concepte d'ordenació per compte propi dels factors de pro-

ducció que exigeix l'article 5 de la Llei de l'IGI per tal d'ésser considerat empresari o professional.

Es menciona també, en l'expositiu d'una de les consultes, que de conformitat amb el Comunicat tècnic de 17 de maig de 2017 del Ministeri de Finances, en relació a l'IRPF, quan l'Administrador o membre d'un Consell d'Administració té la seva residència fiscal en territori andorrà, ha de complir les formalitats censals i inscriure's al Registre d'Empresaris i Professionals; i conclou aquest argumentari amb una remissió a la Llei de l'IGI per tal de justificar la consideració dels Administradors com empresaris o professionals als efectes d'aquesta.

Tanmateix, la consideració d'empresari o professional a efectes de l'IRPF no atorga als Administradors de forma automàtica la condició d'empresari o professional a efectes de l'IGI. De fet, aquesta inscripció censal es requereix únicament a aquells obligats tributaris que obtinguin rendes procedents d'activitats econòmiques al Principat i que, per tant, han de tributar en concepte d'IRPF. Així, en el cas dels Administradors que tinguin un càrrec retribuint de conformitat amb els estatuts de la societat, les rendes percebudes pels mateixos estan subjectes a IRPF però en cap cas podem considerar que, de forma automàtica, siguin empresaris o professionals a efectes de l'IGI.

En conclusió, a efectes de determinar si un Administrador o membre del Consell d'Administració ha de ser considerat un empresari o professional a efectes de l'IGI, caldrà efectuar un anàlisi cas per cas de les condicions que envolten la seva relació professional amb l'empresa. Caldrà doncs valorar si aquest realitza una activitat econòmica mitjançant l'ordenació per compte propi de factors de producció materials i humans amb la finalitat de prestar els seus serveis com a tal o si, per contra, actua per compte aliè amb caràcter de dependència. Aquest és, si més no, el criteri de l'Administració Tributària que es desprèn de les consultes vinculants esmentades.

Els beneficis que obté el morós a l'endarrerir els pagaments

Pere Brachfield

CEO de Brachfield Credit & Risk Consultants

L'objectiu de tot morós recalitrant és aconseguir demorar el pagament el màxim possible ja que el temps juga sempre a favor seu. El morós experimentat sap que com més retardi el compliment de la seva obligació, més beneficis obtindrà. Per tant, tot morós avesat procurarà torear al creditor el major temps que li sigui possible ja que amb una mica de sort no només aconseguirà demorar el pagament dels deutes, sinó que fins i tot -amb una mica de sort- es lliurarà per sempre de pagar. El morós posa en pràctica el que diu el vell refrany: «deute vell és deute mort»; i això succeeix gràcies a la prescripció extintiva dels deutes. Per tant, l'objectiu final del morós contumaç és que el creditor acabi desistint; és a dir, abandoni els intents de recuperar el seu crèdit i 'de facto' li condoni el deute.

He comentat abans que el temps juga a favor del deutor i que com més es retardi en pagar, més beneficis pot aconseguir. El retard en pagar una factura sempre genera un benefici financer al deutor; encara que el retard sigui petit es produeix un ingrés financer al poder utilitzar un capital que no li ha costat res ja que l'ha proporcionat gratis el proveïdor a lliurar-li la mercaderia amb pagament ajornat. Per al deutor el finançament gratuït que li proporcionen els proveïdors és la millor alternativa que té, en lloc de finançar-se a curt termini amb crèdits bancaris es finança gratuïtament amb els crèdits comercials dels proveïdors, retardant els pagaments després dels venciments de les factures.

Com a exemple pràctic suposem que el cost mitjà ponderat dels recursos emprats en el finançament bancari de l'actiu corrent d'una empresa sigui del 6%; en canvi, si es finança gràcies al crèdit que li ofereixen els seus proveïdors, aquest finançament li surt gratis. El benefici financer addicional que su-

posa per a l'empresa deutora liquidar amb retard una factura de 10.000 euros a un proveïdor va augmentant progressivament en funció dels dies que transcorren fins que realitza el pagament. De manera que, si aconseguix demorar el pagament de la factura de 10.000 euros durant dos mesos, obté un benefici financer de cent euros, però si retarda el pagament sis mesos, el benefici seria de 300. Per descomptat cal tenir en compte que l'efecte acumulatiu de milers de factures que se salden més tard del previst, pot ser molt avantatjós per a la situació economico-financera d'un nego-

que transcorren els mesos, la probabilitat que un impagat es converteixi en un incobrable creix de forma exponencial. La clau de l'èxit en el recobriment és la rapidesa amb la qual s'actua, les possibilitats de cobrament són molt elevades si s'actua abans dels tres mesos de produir-se l'impagament, però comencen a disminuir a mesura que transcorre el temps, i van disminuint progressivament per cada mes d'espera. Al cap dels 90 dies des de l'impagament les probabilitats de cobrament es redueixen dràsticament, i passat l'any es veuen reduïdes a gairebé un 25%. Els motius

ci, especialment si les factures són d'importants elevats. En conseqüència, quan més tard aconseguix el morós fer el pagament definitiu de la factura, més gran serà el benefici financer meritat. Conseqüentment en funció al cost dels diners i la dificultat en obtenir crèdits bancaris, l'empresa deutora tindrà més interès a retardar els pagaments, de manera que, si els tipus d'interès augmenten, serà encara més interessant demorar els pagaments.

En un altre ordre de coses, a mesura

pels quals el pas del temps fa disminuir les possibilitats de recuperació són: primer, l'apreciació i la valoració dels productes o serveis disminueix progressivament a mesura que passen les setmanes; segon, el morós consolida la seva posició amb el pas del temps; tercer, a mesura que transcorre el temps augmenta el risc d'insolència; quart, el pas del temps afavoreix que el creditor es vagi oblidant de reclamar el deute i que la factura impagada acabi per guardar-se en un calaix; i cinquè, el pas del temps

pot provocar la prescripció extintiva del deute.

Cal tenir en compte, que una de les respostes més habituals que es pot sentir de boca d'un morós és: «jo no em nego a pagar, ara m'és impossible fer-ho, però més endavant segur que els efectuaré el pagament». Aquest tipus d'afirmacions forma part de l'estratègia habitual del deutor per eludir el pagament i que es basen en la inconcreció. Cal tenir en compte que gran part de l'estratègia evasiva del morós es basa en l'ambigüitat de les respostes que aquest sol donar a les qüestions relatives al pagament del seu deute. Aquest tipus d'afirmacions forma part de l'estratègia habitual del deutor recalitrant per eludir el pagament i que es basen en la inconcreció. Cal tenir en compte que gran part de l'estratègia evasiva del morós es basa en l'ambigüitat de les respostes que aquest sol donar a les qüestions relatives a quan i com va a pagar el seu deute. Aquest fenomen es coneix com el llenguatge fum, ja que el creditor interpretarà que hi ha una promesa de pagament quan en realitat el deutor no ofereix cap solució concreta. Les promeses inconcretas

que no signifiquen res, però que cadascú pot interpretar com vulgui, solen ser d'aquest tipus: no han de preocupar, ja que els farem el pagament el més aviat possible; tinguin una mica de paciència i dins de res això estarà solucionat.

Si analitzem aquestes promeses aparentment diferents, veurem que tenen alguna cosa en comú: cap d'elles concreta la data de pagament ni tampoc diuen quant ni com pagaran; per tant, el deutor professional fa aquestes promeses ambigües amb l'únic propòsit de guanyar temps, tranquil·litza al creditor i treure la pressió de sobre durant una bona temporada. L'objectiu del morós és guanyar temps i retardar el pagament del deute tot el que li sigui humanament possible. En la negociació amb els deutors és molt important analitzar amb atenció el llenguatge del morós, ja que utilitzarà tècniques de psicolingü-

ística per influir i manipular al creditor. Els morosos professionals són experts en utilitzar la psicolingüística quan parlen amb els seus creditors per deixar les coses en l'aire i que sembli que assumeixen un compromís de pagament. La frase típica del morós que es vol escaquejar és: els pagaré tots els diners que pugui el més aviat possible. Quan el creditor accepta aquesta resposta, encara que passin diverses setmanes o fins i tot mesos després de la promesa de pagament, i no ha rebut encara ni un cèntim de la suma deguda, o el morós només li abona una quantitat ridícula a compte del deute, el creditor no pot acusar al deutor d'incompliment de la seva promesa de pagament. Atès que el seu compromís és tan ambigu, no hi ha manera de demostrar la seva falta de voluntat en complir-lo.

Els instruments de psicolingüística que fa servir el morós per implementar la tàctica de l'ambigüitat, són tres paraules que comencen amb la lletra «i» i que són: la indefinició, la imprecisió i la indeterminació. Aquestes tres paraules que comencen per una «i» formen part de la tàctica dilatorià que empra el deutor per escaquejar, generant una inconcreció. La indeterminació consisteix en què el deutor no diu mai quan va a complir amb la seva obligació; per tant, la indeterminació d'una data de pagament li permet retardar 'sine die' el compliment de les seves responsabilitats, ja que no hi ha un termini determinat per complir amb la promesa. La imprecisió suposa que el deutor no parla amb claredat pel que fa a quines factures o quants diners pagarà, ja que s'expressa de manera imprecisa respecte a l'import que suposadament va liquidar. I la indefinició és la manca de transparència respecte a la forma com va a fer el pagament; o sigui, de quina manera farà arribar els diners al creditor; el deutor deixa intencionadament aquest punt en la vaguetat més absoluta. Per conseqüència, mitjançant aquesta tàctica de les tres paraules que comencen per una «i», el deutor manipula psicològicament al creditor ja que aconseguix deixar en una total inconcreció dades clau com són la data, l'import i la forma de pagament del deute; d'aquesta manera aconseguix el seu objectiu principal: guanyar temps i tranquil·litat. Com a exemple del que hem vist anteriorment, en una resposta ambigua del deutor com: «poden tenir la seguretat que els farem un pagament de tots els diners que puguem com més aviat millor», comprovem que apareixen les tres paraules que comencen amb una «i», ja que el morós no diu ni quan, ni quant, ni com realitzarà el pagament. El que pretén és guanyar temps i que el creditor el deixi en pau.

Consultori fiscal

Jaime Mesas

Partner | Tax & Corporate Lawyer

Aquesta setmana volem compartir amb els lectors la Sentència 91-2018 de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia en la qual es determina la interpretació del terme «plantilla fixa anual» establert a l'article 44 de la Llei de l'Impost sobre Societats.

Als termes de l'article 44 de la Llei de l'Impost sobre Societats:

«Deducció per creació de llocs de treball i per inversions.

1.- Els obligats tributaris poden mi-

norar de la quota de tributació les quantitats següents:

a) El resultat de multiplicar la quantitat fixa de 3.000 euros per persona d'increment mitjà de plantilla fixa anual que tingui l'obligat tributari. A aquest efecte només es computen els contractes laborals formalitzats a Andorra i subjectes a la legislació laboral andorrana. Per la determinació de l'increment mitjà de plantilla, es calcula la plantilla mitjana prorratejant el nombre de persones pels dies de l'any que estan contractades en relació laboral per l'obligat tributari, i es compara amb la plantilla mitjana de l'any anterior, determinada de la mateixa forma. Aquest increment mitjà de plantilla s'ha de mantenir durant l'any posterior a comptar del tancament de l'exercici. En el cas que no es com-

pleixi aquest increment mitjà de plantilla, l'obligat tributari ha d'ingressar l'import de la deducció aplicada, juntament amb els interessos de demora».

Aquesta disposició de dret tributari es refereix a un concepte de dret laboral. En aquestes condicions, les disposicions de dret tributari s'han d'interpretar a la llum de la legislació laboral.

Als termes de l'article 6 del Codi de relacions laborals:

«Classes de contractes segons la durada el contracte de treball pot establir-se:

- per temps indefinit o indeterminat
- per un termini cert o determinat
- per a una obra o un servei concret
- per temporada
- mitjançant contractes fixos dis-

continus».

Per conseqüent, el Codi de relacions laborals estableix una distinció entre les persones vinculades a l'empresa per contractes per temps indefinit o indeterminat o per contractes fixos discontinus i la resta de personal vinculat amb l'empresa per un altre tipus de contracte, que forma part de la plantilla temporal.

Aquesta distinció entre el treballador fix i el treballador no fix és confirmada per altres articles del Codi de relacions laborals:

Article 20

«Contractació per a treballs de curta durada

1.- La contractació de treballadors per a activitats de curta durada, que en cap cas no poden excedir 15 dies naturals, s'ha de formalitzar per escrit i s'ha de declarar a la Caixa Andorrana de Seguretat Social en el termini màxim de les 48 hores següents a la contractació. En el cas de contractar treballadors es-

trangers, cal declarar-ho al Servei d'Immigració abans que comenci la relació laboral.

2.- Els treballadors contractats per a activitats de curta durada tenen els mateixos drets i les mateixes obligacions que els treballadors fixos».

Article 116

«Representació dels treballadors contractats no fixos (la negreta és nostra).

Els treballadors vinculats per contractes de durada determinada estan representats pels delegats que s'estableixen en aquest títol conjuntament amb els treballadors fixos de plantilla».

En aquest sentit, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia determina que el terme «plantilla fixa anual» en el sentit de l'article 44 de la Llei de l'Impost sobre Societats s'han d'interpretar exclouent tots els contractes de caire temporal (v. l'article 6 del Codi de relacions laborals, citat més amunt).

L'OCDE determina que Andorra no té règims fiscals perjudicials

Aquest és un pas més dels avenços en la línia del Govern per aconseguir l'homologació del marc fiscal

L'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) avala els canvis a l'impost de societats i determina que Andorra no té règims fiscals potencialment perjudicials. El Fòrum sobre Pràctiques Fiscals Perniciosos de l'OCDE va publicar els resultats de l'anàlisi dels règims fiscals especials d'Andorra. Aquest és un pas més dels avenços del Govern per a l'homologació del marc fiscal, i va en la línia necessària perquè Andorra es mantingui fora de la llista de països no cooperants de la Unió Europea. A mitjans del passat mes d'octubre, el Fòrum sobre Pràctiques Fiscals Perniciosos (FHTP) va examinar

un total de 108 règims, d'entre els quals els règims fiscals especials d'Andorra. Aquest procés forma part del seguiment que es fa de la implementació dels compromisos adquirits per les diferents jurisdiccions al llarg dels últims anys.

En aquest sentit, i per donar compliment als compromisos adquirits, Andorra va aprovar el mes d'abril la Llei de modificació de l'Impost de Societats que, entre d'altres, modifica dos dels règims especials existents i n'elimina els altres dos. L'objectiu d'aquesta modificació era eliminar qualsevol component d'aquests règims especials que pogués ser considerat com a potencialment perniciosos als efectes fiscals. Aquesta modificació va entrar en vigor al mes de maig del 2018. El resul-

tat va ser que, en aquesta darrera avaluació, l'FHTP va concloure favorablement respecte als règims fiscals especials d'Andorra i va determinar que deixen de ser potencialment perjudicials.

Del centenar de règims preferencials sotmesos a avaluació, l'FHTP única-

El Principat va sortir de la llista de la UE de països no-cooperants en matèria fiscal al desembre del 2017

ment va arribar a conclusions respecte a 53 d'aquests règims, i va posposar la seva decisió per aquells que han de fer aclariments o que encara requereixen de modificacions als seus règims fiscals. Per la seva banda, la Unió Europea (UE) està treballant en l'actualització de la seva llista de països considerats com a no-cooperants en matèria fiscal. Andorra va sortir d'aquesta llista al desembre del 2017, però amb el condicionant de tornar-hi si les deficiències detectades respecte als règims especials no eren esmenades abans del final de l'any 2018. Tot i tractar-se d'organismes independents, la UE tindrà present les conclusions de l'FHTP, avalades pel Marc Inclusiu, a l'hora d'efectuar aquesta actualització.

El sector públic presenta un superàvit de 26 milions el 2017

L'any 2017, el sector públic va tenir un superàvit de 25,98 milions. Es van gastar 1.775 milions inclosos els actius i els passius financers i se'n van ingressar 1.801. La disminució en les despeses i ingressos ve motivada principalment per una menor liquidació en passius financers relacionats amb el finançament del deute públic. La liquidació de despesa agregada 2017 del sector institucional (administracions públiques) va ser de 1.535.154,03 milers d'euros, amb una disminució del 8,7% respecte a l'exercici 2016. Si no es tenen en compte els actius i passius financers hi ha un increment de la liquidació agregada 2017 del 3,2% respecte a l'exercici anterior.

Aquest sector es divideix en tres subsectors, l'administració central (que allibera diferència el govern central de les seves institucions sense finalitat de lucre i no de mercat) i de les societats públiques no de mercat, l'administració local i els fons de la Seguretat Social. L'administració cen-

tral va gastar 957 milions el 2017, una xifra que disminueix un 15% respecte a l'any anterior.

El motiu principal d'aquesta baixada és que el 2016 es va concedir un important nombre de crèdits a l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries (AREB), que van ser menors el 2017. El Servei Andorrà d'Atenció Sanitària (SAAS), per la seva banda, presenta unes despeses de 60 milions, un 0,6% més que el 2016 mentre que Andorra Telecom presenta una liquidació de 126.767,446 milers d'euros, amb una disminució del 20,8% respecte a l'exercici 2016. La disminució ve motivada per una reducció en les despeses de capital respecte a la distribució de capital al Govern, i també per la reducció en despeses d'actius financers.

Les corporacions van gastar l'any passat 138 milions d'euros, amb un increment de més del 10%. El comú de Sant Julià de Lòria i el de Canillo van gastar menys que en l'exercici anterior i la resta van fer més

despesa. Destaca el d'Escaldes-Engordany, que presenta unes despeses de prop de 26 milions, una xifra que és un 49% superior a la de l'exercici del 2016. El motiu principal és que van augmentar força les inversions reals. Sense tenir en compte els actius i passius financers presenta un increment del 42,1% respecte a l'exercici anterior. El d'Andorra la Vella, presenta una liquidació de 35.301,33 milers d'euros, amb un increment de la liquidació del 11,8% respecte a l'exercici anterior. Sense tenir en compte els actius i passius financers presenta un increment del 12%.

És el primer cop que el departament d'Estadística del Govern publica la liqui-

dació del Pressupost del sector públic per a l'exercici 2017, que inclou l'administració pública i les societats públiques participades per l'administració pública, en base a la classificació per sectors i subsectors institucionals d'acord amb els criteris i les definicions del Sistema Europeu de Comptes 2010 (SEC'2010). L'adopció del SEC 2010 permet comptar amb un marc comptable per a l'economia andorrana que és comparable a escala europea i també internacional, atès que el SEC 2010 s'inspira a la vegada amb el vigent Sistema de Comptes Nacionals (SCN 2008) aprovat per la Comissió Estadística de Nacions Unides l'any 2009.

L'EFA valora que l'aeroport ajudarà a l'economia

L'Empresa Familiar Andorrana (EFA) considera que l'aeroport consolidarà el creixement i la diversificació de l'economia andorrana i que beneficiarà tots els sectors des dels petits negocis a les empreses que presten serveis. L'entitat organitza els dies 29 i 30 de novembre el 17è Forum que porta per títol 'Una estratègia aeroportuària per a Andorra'.

La trobada comptarà amb destacats especialistes i tindrà tres blocs temàtics: les infraestructures essencials, la millora del model econòmic i social d'Andorra, i Andorra, un destí d'interès al món. Entre ells cal destacar el director general d'Aeroports de Catalunya, Jordi Candela; l'exconseller general de Ferrovial, Tomás Aranda, i el president de Binter Canarias, Pedro Agustín del Castillo. L'acte està copatrocinat per Andbank i es farà al Park Hotel d'Andorra la Vella. L'obertura anirà a càrrec del ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació, Gilbert Saboya, i la cloenda la farà el cap de Govern, Toni Martí. El president de l'EFA, Francesc Mora, va recordar que en ple procés d'associació amb la Unió Europea l'aeroport és necessari. «Cal la màxima operativitat de l'aeroport de la Seu, un heliport com a infraestructura bàsica i explorar i analitzar altres infraestructures com l'estudi de la Cambra sobre un aeroport dins el país», va dir Mora, afegint que «no podem avançar sense l'aeroport, que és una prioritat absoluta, perquè les altres infraestructures com les carreteres han quedat obsoletes i no podem estar pendents de talls».

L'IPC baixa tres dècimes a l'octubre i se situa en l'1,2%

L'Índex de Preus al Consum (IPC) del mes d'octubre (1,2%) va baixar tres dècimes respecte al setembre (1,5%). La inflació anual acumulada en els deu primers mesos de l'any se situa en el 0,8% tenint en compte la diferència entre l'1,2% d'aquest octubre i el 2,6% registrat en el mateix període de l'any passat. D'altra banda, la inflació subjacent se situa al 0,2% anual en relació al mateix mes de l'any 2017. Cal recordar que la inflació subjacent és l'IPC sense tenir en consideració els productes energètics i els productes frescos.

Els principals grups de l'IPC que provoquen que la variació anual de l'octubre disminueixi en tres dècimes la inflació anual enregistrada al setembre és el d'esbarjo, espectacles i cultura i, en gran part, pel descens en els preus dels serveis culturals i recreatius, respecte al mateix mes de l'any anterior. L'augment més significatiu és el del tabac així com les begudes alcohòliques. La variació anual de l'IPC d'Espanya de l'octubre del 2018 se situa al 2,3% (setembre 2018 2,3%). La variació anual de l'IPC de França d'octubre del 2018 se situa al 2,2% (setembre 2018 2,2%). Les dades van ser facilitades pel departament d'Estadística del Govern.